

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมระบบการพยาบาลแบบสนับสนุน และให้ความรู้ต่อความรู้พฤติกรรมการดูแลตนเอง และนำนักตัวที่เปลี่ยนแปลงในผู้ป่วยโรคตับแข็งที่มีภาวะท้องมาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุ รายได้ ระยะเวลาการเจ็บป่วย ระยะเวลาการเกิดท้องมาน ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ในการดูแลตนเอง พฤติกรรมการดูแลตนเอง ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง

ส่วนที่ 2 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลต่างคะแนนความรู้ในการดูแลตนเอง พฤติกรรมการดูแลตนเอง และนำนักตัวที่เปลี่ยนแปลง ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ในการดูแลตนเอง พฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

ก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าที่ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาทำการทดสอบการแจกแจงตามปกติของข้อมูลด้วย Mean, Mode, Medium และ One - sample Kolmogorov - smirnov Test ผลคือ ข้อมูลมีการแจกแจงแบบโค้งปกติ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุ รายได้ ระยะเวลาการเจ็บป่วย ระยะเวลาการเกิดท้องมาน ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ในการดูแลตนเอง พฤติกรรมการดูแลตนเอง ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคล และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง อายุ รายได้
ระยะเวลาการเจ็บป่วย ระยะเวลาการเกิดท้องมานของกลุ่มตัวอย่าง ($n = 40$ คน)

ลักษณะกลุ่ม ตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง = 20 คน		กลุ่มควบคุม = 20 คน		t	p
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
เพศ						
ชาย	8	40	11	55		
หญิง	12	60	9	45		
อายุ						
35 - 44 ปี	7	35	5	25		
45 - 54 ปี	6	30	8	40		
55 - 64 ปี	7	35	7	35		
	Min = 38 ปี, Max = 63 ปี		Min = 36 ปี, Max = 61 ปี			
	$\bar{X} = 50.10, SD = 7.82$		$\bar{X} = 49.70, SD = 7.48$		0.17	0.87
สถานภาพ						
คู่	20	100	20	100		
ศาสนา						
พุทธ	20	100	20	100		
ระดับการศึกษา						
ประถมศึกษา	20	100	20	100		
อาชีพ						
เกษตรกร	4	20	2	10		
รับจ้าง	8	40	10	50		
แม่บ้าน	6	30	7	35		
ไม่มีงานทำ	2	10	1	5		
รายได้						
ไม่เกิน 1,000 บาท	5	25	6	30		
1,001 - 3,000 บาท	6	30	6	30		
3,001 - 5,000 บาท	8	40	8	40		
5,000 บาท ขึ้นไป	1	5	0	0		

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะกลุ่ม ตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง = 20 คน		กลุ่มควบคุม = 20 คน		<i>t</i>	<i>p</i>
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
	$\bar{X} = 2,975, SD = 1,473$		$\bar{X} = 2,750, SD = 1,576$		0.47	0.64
ผู้ดูแลผู้ป่วย						
สามี/ ภรรยา	6	30	3	15		
บุตร	14	70	17	85		
ระยะเวลาการ เจ็บป่วย (ปี)						
น้อยกว่า 1 ปี	4	20	3	15		
1 - 2 ปี	15	75	16	80		
มากกว่า 2 ปี	1	5	1	5		
	$\bar{X} = 15.20, SD = 8.33$		$\bar{X} = 18.25, SD = 8.75$		1.13	0.27
ระยะเวลาการเกิด ท้องมาน (เดือน)						
น้อยกว่า 3 เดือน	12	60	8	40		
4 - 7 เดือน	7	35	10	50		
8 เดือน ขึ้นไป	1	5	2	10		
	$\bar{X} = 3.25, SD = 2.02$		$\bar{X} = 4.25, SD = 2.17$		1.51	0.14
สาเหตุจากการดื่ม สุรา	20	100	20	100		
การรักษา โดยใช้ยา เพียงอย่างเดียว	20	100	20	100		

จากตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มทดลองเป็นเพศหญิงมากที่สุด ร้อยละ 60 เป็นเพศชาย ร้อยละ 40 ส่วนกลุ่มควบคุมเป็นเพศชาย ร้อยละ 55 เพศหญิง ร้อยละ 45 กลุ่มทดลองมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 50.10 ปี ($SD = 7.82$) กลุ่มควบคุมมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 49.70 ปี ($SD = 7.48$) กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้งหมดมีสถานภาพสมรสคู่ นับถือศาสนาพุทธ ระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา และมีสาเหตุของการเกิดโรคตับแข็งจากการดื่มสุรา กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

มีอาชีพรับจ้างเป็นส่วนใหญ่ รายได้ทั้งสองกลุ่มอยู่ในช่วง 3,001 - 5,000 บาท มากที่สุด ผู้ดูแลผู้ป่วย ทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่เป็นบุตร ระยะเวลาการเจ็บป่วย พบว่ากลุ่มทดลองมีระยะเวลาการเจ็บป่วย 1 - 2 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75 ส่วนกลุ่มควบคุม คิดเป็นร้อยละ 80 ระยะเวลาการเกิดท้องมาน น้อยกว่า 3 เดือน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60 ส่วนกลุ่มควบคุมมีระยะเวลาการเกิดท้องมาน 4 - 7 เดือนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50 กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมได้รับการรักษา โดยการใช้ยาเพียงอย่างเดียวทุกคน เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของอายุ รายได้ ระยะเวลา การเจ็บป่วย และระยะเวลาของการเกิดท้องมาน ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่าทีแบบอิสระ (Independent t - test) พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ รายละเอียดดูตามตารางที่ 1

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ในการดูแลตนเอง พฤติกรรมการดูแลตนเอง ของผู้ป่วยโรคตับแข็งที่มีภาวะท้องมาน ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง

ตัวแปร	ก่อนการทดลอง				<i>t</i>	<i>p</i>
	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
ความรู้ในการดูแลตนเอง	12.15	1.42	13.30	2.27	-1.92	.06
พฤติกรรมการดูแลตนเอง	44.25	1.68	36.75	7.72	4.24	.00**

***p* < .01

จากตารางที่ 2 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ในการดูแลตนเอง และพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคตับแข็งที่มีภาวะท้องมาน ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง โดยการทดสอบค่าทีแบบอิสระ (Independent t - test) พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ในการดูแลตนเองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่คะแนน พฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มทดลองดีกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ถึงแม้ก่อนการทดลองกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันตั้งแต่ต้นในเรื่องพฤติกรรมการ ดูแลตนเอง แต่เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเองมาวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลต่างของ คะแนนหลังการทดลองก็ยังพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 3

ส่วนที่ 2 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลต่างคะแนนความรู้ในการดูแลตนเอง พฤติกรรมการดูแลตนเอง และน้ำหนักตัวที่เปลี่ยนแปลง ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ในการดูแลตนเอง พฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนนความรู้ในการดูแลตนเอง พฤติกรรมการดูแลตนเอง น้ำหนักตัวที่เปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยโรคตับแข็งที่มีภาวะท้องมาน ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

ตัวแปร	หลังการทดลอง				<i>t</i>	<i>p</i>
	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม			
	$\bar{D}$	SD	$\bar{D}$	SD		
ความรู้ในการดูแลตนเอง	5.90	1.65	-0.35	0.88	14.96	.00 **
พฤติกรรมการดูแลตนเอง	8.25	4.77	-1.15	1.90	7.32	.00 **
น้ำหนักตัวที่เปลี่ยนแปลง	-1.90	0.78	0.73	0.83	-10.25	.00**

** $p < .01$

จากตารางที่ 3 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนนความรู้ในการดูแลตนเอง พฤติกรรมการดูแลตนเอง และค่าน้ำหนักตัวที่เปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยโรคตับแข็งที่มีภาวะท้องมาน ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม หลังการทดลองโดยการทดสอบค่าทีแบบอิสระ (Independent *t*-test) พบว่า ค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนนความรู้ คะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเอง และค่าน้ำหนักตัวที่เปลี่ยนแปลง ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .01$ โดยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนนความรู้ เพิ่มขึ้นเท่ากับ 5.90 คะแนน ค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเองเพิ่มขึ้นเท่ากับ 8.25 คะแนน และมีค่าน้ำหนักตัวที่เปลี่ยนแปลงลดลงเท่ากับ 1.9 กิโลกรัม ในขณะที่กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนนความรู้ลดลง 0.35 คะแนน ส่วนค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเองลดลงเท่ากับ 1.15 คะแนน และมีค่าน้ำหนักตัวที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.73 กิโลกรัม